

har en vis Ret, som det er vanskeligt at komme bort fra, og som det ikke nogen Sinde vil lykkes at komme bort fra, uden at der kan blive Flertal for det paa Rigsdagen. Da man altsaa ikke kunde opnaa et Flertal for helt at stryge Bestemmelsen om Partilisten, har Udvalget ment, at saa vilde det være rigtigt udtrykkelig at fastslaa, at der var Adgang til at lave Partilister, men ikke noget Paabud derom. Som det vil være bekendt, var der i et Amt for et enkelt Partis Vedkommende ved sidste Valg indtruffet det Tilfælde, at det ikke havde indleveret nogen Partiliste, og Ministeriet fortolkede da Lovens Bestemmelser derhen, at saa maatte de opstillede Kandidater, der havde anmeldt at slutte sig til det paagældende Parti, betragtes som valgte i Rækkefølge efter det Stemmetal, de havde opnaaet i Amtskredsen. Denne Fortolkning blev, kan man sige, stiltiende godkendt af Folketinget ved Godkendelsen af Mandaterne. Der blev ikke rettet nogen Indsigelse hverken imod selve Tildelingen af Mandat til det konservative Medlem i vedkommende Amt eller imod Tillægsmandaternes Fordeling for hele Landet, der jo er sket paa Grundlag af den Beregning, der var foretaget, og hvori ogsaa de paagældende Stemmer for Partiet i Præstø Amt var regnede med. Vi har derfor i Udvalget ment at maatte gaa ud fra, at der heri fra Folketingets Side laa en Tilkendegivelse af, at man kunde akkviescere ved den Fortolkning, der var givet af Ministeriet. Jeg vil nu straks forvare ikke alene mig selv personlig, men ogsaa i alt Fald en Del, maaske alle Udvalgets Medlemmer — det tør jeg ikke sige bestemt —, mod, at det skulde være det samme, som at man ansaa denne Fortolkning for at være lovmedholdelig. Det er mere en Erkendelse af, at saaledes er nu en Gang Stillingen, saaledes er de faktiske Forhold: at Ministeriet har givet denne Fortolkning, og at Tinget stiltiende, om ikke just har erkendt den for rigtig, saa dog taget Forholdene, som de laa, og ingen Indsigelse gjort mod Valget.

Det har for Udvalget, i alt Fald for dets store Flertal, været klart, at hvis vi ikke fik indført nogen Bestemmelse om Bortfald af Partilisterne, eller der blev givet den samme Frihed til at lade være med at lave Partilister, som der altsaa efter Flertallets Mening skulde være til at opstille Partilister, vilde man være ret vanskeligt stillet, idet det ikke vilde være let at komme bort fra denne Fortolkning og den stiltiende Godkendelse deraf. Ud-

valget, med Undtagelse af et enkelt Medlem, mente derfor, at det vilde være rigtigt at gaa ind paa en Ordning, hvorefter man er stillet frit: Partierne kan indlevere Partiliste, og saa gaar det med Overføring af Stemmer o. s. v. efter den gældende Lov, men de kan ogsaa lade være med at lave Partiliste, og saa gaar det efter det foreliggende af Udvalget undtagen et enkelt Medlem stillede Ændringsforslags Regler. Jeg skal ikke gaa ind paa nærmere at forklare Enkelthederne. Hovedprincippet er jo dette, at den, der har opnaaet de fleste Stemmer, er først valgt, men dette har medført, at der skulde indsættes en Række Bestemmelser i mange andre Paragraffer, og derfor ser det maaske ikke saa overskueligt ud. Men, som der ogsaa er gjort opmærksom paa i Betænkningen, Forholdet er altsaa det, at hvor man ikke indleverer Partiliste, vil for det paagældende Parti den Kandidat være at betragte som først valgt, som har de fleste Stemmer. Ved at sætte denne Bestemmelse ind i Loven er der jo faktisk for alle de Partier, der maatte ønske ikke at indlevere Partiliste, opnaaet det samme, som Ministerens Forslag tilsigter, saa vi har fra Venstres Side og i det hele taget fra deres Side, der har ønsket at komme bort fra Partilisten, haft let eller forholdsvis let ved at kunne gaa med til en saadan Ordning.

Dette er i Korthed Hovedbestemmelserne i Forslaget og det, som der altsaa ved Ændringsforslaget, stillet af Udvalget med Undtagelse af et enkelt Medlem, er tilsigtet. Maa jeg straks gøre opmærksom paa, at det har været lidt vanskeligt at stille Ændringsforslagene op, idet det forelagte Lovforslags Bestemmelser jo er ret nøje knyttede til hinanden. Man kan ikke stille Ændringsforslag til § 1, 2, 3, o. s. v. i det foreliggende Lovforslag, og man kan heller ikke stille Ændringsforslag til Lovforslagets Paragraffer paa anden Maade, end det er sket her, nemlig som et samlet Ændringsforslag. Man er nemlig nødt til at foretage de Ændringer, der er nødvendige, i samtlige de Paragraffer, der omhandler Udvalgelse af Kandidater, og som Følge deraf er altsaa alt det, der vedrører Friheden med Hensyn til at lave Partilister eller undlade at lave Partilister, stillet op som et samlet Ændringsforslag. Dette har atter bevirket, at de Mindretal, som ønsker at fastholde Ministerens Forslag, forsaavidt angaar København og Frederiksberg, har været nødt til at stille ogsaa dette som et samlet Underændringsforslag, selv om det maaske